

Pustopolomský Zpravodaj

Září 2021

3/2021

Uvnitř tohoto vydání

Obecní úřad	1
Životní prostředí	3
Farnost	4
Skauti	4
Z historie naší obce	5
Zahrádkář	7
Hasiči	8
Sport	9
Lyžařský klub	9
Sdružení rodičů	10
Škola	11

Máte-li zájem o zveřejnění příspěvku ve zpravodaji, zašlete je prosím na níže uvedenou e-mailovou adresu. Má-li kdokoli z občanů Pusté Polomi zájem na spolupráci při tvorbě ZPRAVODAJE, je vítán. Máte-li připomínky, náměty, rady a doporučení – velmi rádi si je vyslechneme.

Redakční rada zpravodaje:

Mgr. Vlastimil Hrádek
Mgr. Jaroslav Krajzl
Mgr. Irena Čechová
Šárka Vajnerová
RNDr. Jiří Čech
urad@pustapolom.cz

Pokud se zpravodaj nedostane k Vám domů, můžete si jej vyzvednout na OÚ v Pusté Polomi. Popř. je dostupný na stránkách obce Pustá Polom.

Uzávěrka dalšího čísla bude 10. 12. 2021

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, úvodem bych Vám chtěl popřát jménem celého zastupitelstva obce Pustá Polom hezký vstup do, doufejme, pěkného podzimu. Věřím, že jste si skoro všichni během uplynulých letních měsíců odpočinuli a nabrali nové síly jak do zaměstnání, tak i děti do nového školního roku, který začal tentokrát po lehce delších prázdninách zavřených rekonstrukcí v základní škole.

Na zasedáních zastupitelstva obce, která se konala 28. 6. a 6. 9. 2021 byla projednána a hodnocena problematika, se kterou bych Vás rád v tomto článku seznámil.

V rámci dokončení celé splaškové kanalizace v naší obci v loňském roce jsme připravili podmínky pro občany, aby se mohli připojovat na novou splaškovou kanalizaci. Obec se snažila vytvořit pro občany takové podmínky, aby se mohli v co možná nejkratším termínu na splaškovou kanalizaci připojit. Žádám tímto několik majitelů rodinných domků, kteří ještě nejsou připojeni, aby tak učinili.

Chtěl bych Vás informovat o projektech, které připravujeme nebo již realizujeme. Vestavbu dvou učeben jsme již v loňském roce realizovali z vlastních prostředků ve výši 5 miliónu 300 tisíc Kč bez DPH. Koncem roku 2019 jsme dostali informaci, že nám po třech létech byla dotace na

tyto učebny ve výši 9 miliónu schválena. V letošním roce jsme dokončili v plném rozsahu přestavbu a vybavení dvou dalších učeben. Jedná se o učebny chemie a pracovní výchovy, dále pak o výměnu elektro instalace, PC sítě a rozvodu vody a odpadů. Cena díla přesáhne 4 milióny 800 tisíc Kč bez DPH.

Na multifunkční hřiště vedle ZŠ jsme dostali dotaci ve výši 3 milióny 700 tisíc Kč bez DPH. Realizace začala na jaře 2021 a bude současně s přilehlým parkovištěm dokončena v listopadu letošního roku. Výstavbu chodníku Hradecká a Opavská (u Volnočasového areálu) jsme již dokončili, celkový náklad činil 3 milióny 800 tisíc bez DPH. Na tuto stavbu jsme rovněž dostali dotaci 1,9 milióny Kč, z MAS Opavsko. Na chodník směrem k památnému dubu jsme dostali dotaci ve výši 5,6 miliónů a jeho realizace bude probíhat v roce 2021 a 2022. V současné době probíhá výběrové řízení na dodavatele. V plánu je rovněž výstavba víceúčelové-

ho hřiště s umělým povrchem ve sportovním areálu SC Pustá Polom.

Dalším konkrétním cílem bylo využití prostoru uprostřed obce a to zahrady a domů, kde bydleli Kadulovi a Matějčkoví. Tento prostor je již dobudován. Celou stavbu nám bohužel zpomalil koronavirus. Můžeme však konstatovat, že dobrá věc se podařila a celý Volnočasový areál byl dokončen a slavnostně otevřen 28. srpna. Věřím, že celý tento prostor bude hojně využíván našimi občany ke sportování a odpočinku.

Zpracovaný je projekt na přípravu stavebních míst na ulici Podvihovská, kterou nám pomůže spolufinancovat Krajský úřad.

Všechny naše aktivity stojí nemalé finance, ale celé zastupitelstvo věří, že se nám je podaří zajistit a vše řádně dokončit.

Hezké babí léto Vám přeje

Vladimír Grussmann, starosta obce

USNESENÍ z 16. zasedání Zastupitelstva obce Pustá Polom, konaného dne 28. 06. 2021 v 17:00 hod. v „restauraci U Krčmářů“

Zastupitelstvo obce Pustá Polom:

Schvaluje:

- Zápis z 15. zasedání ZO
- Volbu mandátové komise
- Volbu návrhové komise
- Program 16. zasedání zastupitelstva obce včetně rozhodnutí, že usnesení bude přijato ihned po projednání každého bodu
- Rozpočtovou změnu č. 6 rozpočtu obce na rok 2021

Nedělní klid – poděkování

V prostředí naší obce se povedlo zajistit klid v neděli a ve sváteční dny. Je to tím, že se vzájemně respektujeme a neprovádíme práce, které jsou nadměrně hlučné, např. práce s motorovou řetězovou pilou, řezání dřeva na cirkulárce, sekání trávy motorovou sekačkou, křovinořezem, atd. Tyto práce provádí občané obce jiný den v týdnu.

Je potřeba všem občanům obce, kteří uvedenou zásadu dodržují a neprovádějí hlučné práce v neděli a ve sváteční dny moc poděkovat a vyjádřit úctu.

Je lékařskými studii prokázáno, že hluk má velmi neblahý vliv na naše fyzické a duševní zdraví, takže aspoň v neděli je tento neblahý vliv omezen.

V tomto případě jde o vzájemné respektování jeden druhého a o udržení dobrých vzájemných sousedských vztahů. Je potřeba si uvědomit, že hluk od výše uvedených zařízení neobtěžuje jen blízké sousedy, ale je slyšet také v celé naší poměrně malé obci.

Pokusme se nedělní klid rozšířit také o klid v **sobotu odpoledne**. Většina občanů již začíná, zejména v létě odpočívat, přijíždějí návštěvy, na zahradách probíhají rodinná a sousedská posezení a zvuk např. cirkulárky od sousedů bývá velmi nepříjemný a někdy není slyšet, jak se říká, „vlastního slova“.

Na závěr ještě jednou poděkování za klid o neděli a o svátečních dnech, všem občanům, kteří jej dodržují

Za vedení obce starosta Vladimír Grussmann

Nabídku společnosti AV MEDIA SYSTEMS a.s., na zakázku malého rozsahu na „**Vybudování odborných učeben v Základní škole Pustá Polom – vybavení jazykových učeben a laboratoří II**“, v celkové výši **1.725.506,00 Kč bez DPH.**

Kupní smlouvu mezi Obcí Pustá Polom a společností AV MEDIA SYSTEMS a.s. na „**Vybudování odborných učeben v Základní škole Pustá Polom – vybavení jazykových učeben a laboratoří II**“, v celkové výši **1.725.506,00 Kč bez DPH.**

Zánik předkupního práva na pozemku par. č. 968/106 v k. ú. Pustá Polom.

Starosta	Vladimír Grussmann	777 660 018	starosta@pustapolom.cz
Místostarosta	Ing. Vít Čerbák		mistostarosta@pustapolom.cz
Sekretariát	Hana Tietzová	553 666 951	urad@pustapolom.cz
Matrika	Jana Kotalová	553 666 952	matrika@pustapolom.cz
Účetní	Michaela Haasová	553666957	ucetni@pustapolom.cz
Vedoucí údržby	Miloš Kupka	553 666 958	udrzba@pustapolom.cz
Stavební úřad	Ilona Murinová	553 666 956	stavebni@pustapolom.cz
Stavební úřad	Bc. Aleš Onderka	553 666 953	stavebni@pustapolom.cz
Vedoucí ČOV	Miloš Kupka	553 666 958	vedoucicov@pustapolom.cz

- Navrhované rozdělení pozemků parc. č. 968/105, 968/106, 968/107, 968/260, 968/104 v k. ú. Pustá Polom, dle přiloženého situačního plánu.
- Smlouvu a přijetí dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje na pořízení projektové dokumentace projektu „**Rekonstrukce a modernizace tělocvičny v ZŠ a MŠ Pustá Polom**“ v celkové výši 400.000,- Kč.
- Dodatek č. I ke Smlouvě o dílo č. 6/II/15 ze dne 1.6.2021 mezi Obcí Pustá Polom a společností NH stavby s.r.o.
- Dodatek č. I ke Smlouvě o dílo č. 7/II/15 ze dne 1.6.2021 mezi Obcí Pustá Polom a společností NH stavby s.r.o.
- Dodatek č. I ke Kupní smlouvě č. 9/II/15 ze dne 3.6.2021 mezi Obcí Pustá Polom a společností HELA-GO-CZ s.r.o.

Solidární pomoc obcím postižených tornádem ve výši 100.000,- Kč.

USNESENÍ ze 17. zasedání Zastupitelstva obce Pustá Polom, konaného dne 06.09.2021 v 17:00 hod. v „restauraci U Krčmářů“

Zastupitelstvo obce Pustá Polom:
Schvaluje:

- Zápis z 16. zasedání ZO
- Volbu mandátové komise
- Volbu návrhové komise
- Program 17. zasedání zastupitelstva obce včetně rozhodnutí, že usnesení bude přijato ihned po projednání každého bodu
- Dodatek č. I ke Kupní smlouvě ze dne 01.06.2021 mezi Obcí Pustá

Polom a společností LXL COMPUTER s.r.o.

- Smlouvu o zřízení věcného břemene pozemkové služebnosti inženýrské sítě č. 2007C21/22 mezi Obcí Pustá Polom a společností Státní pozemkový úřad pro Moravskoslezský kraj.
- Smlouvu č. I190901051 o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí České republiky na akci s názvem „Pustá Polom – třešňová alej“, v celkové výši 250.000,- Kč.
- Smlouvu o poskytnutí návratné finanční výpomoci z rozpočtu Obce Pustá Polom č. 01/2020/NFV/3/09263 mezi Obcí Pustá Polom a klientem v celkové výši 200.000,- Kč.
- Smlouvu o poskytnutí návratné finanční výpomoci z rozpočtu Obce Pustá Polom č. 01/2020/NFV/3/02261 mezi Obcí Pustá Polom a klientem v celkové výši 150.000,- Kč.
- Přijetí účelově určeného finančního daru pro ZŠ a MŠ Pustá Polom od Women for Women, o.p.s., v rámci projektu Obědy pro děti, ve výši 14.208,- Kč na školní rok 2021/2022.
- Rozpočtovou změnu č. 8 rozpočtu obce na rok 2021

RZ.č.8 Příjmy
Dotace-volby do PS Parlamentu ČR 31 tis

RZ.č.8 výdaje
Sportovní zařízení v majetku obce – neinvestice, provoz 500 tis, Investice-modernizace a rekonstrukce tělocvičny vlastní zdroje 600 tis, čerpání dotace-volby do PS Parlamentu ČR 31 tis

- Směrnici č. 01/2021 k ochraně osobních údajů v kamerovém systému obce Pustá Polom vč. příloh
- Dodatek č. I k Příkazní smlouvě č. 308/2020 ze dne 01.04.2020 mezi Obcí Pustá Polom a společností Výběrovka s.r.o.

Bere na vědomí:

- Rozpočtovou změnu č. 7 rozpočtu obce na rok 2021

RZ.č.7 Příjmy

Kompenzace daňových příjmů (od MSKÚ) 257,51 tis., Investiční dotace-II.etapa zvýšení dopr. bezpečnosti v obci 5 612,81 tis, Zvýšení dopr. bezp. v obci I. etapa-doplatek investiční dotace 83,95 tis, Dotace MSKÚ-modernizace tělocvičny projektová dokumentace 400 tis

RZ.č.7 Výdaje

Čerpání dotace zvýšení dopr. bezpečnosti v obci, II.etapa 5 612,81 tis, PD pro stavební úpravy ZŠ čp.39, silnoproud, s laboproud 4 600 tis, Parkoviště u ZŠ vlastní zdroje 1 400 tis, Parkoviště u ZŠ-čerpání dotace 400 tis, Rekonstrukce a modernizace tělocvičny PD-hrazeno z dotace 400 tis, Veřejné osvětlení-navýšení-oprava po zásahu bleskem 130 tis, Pohřebnictví – navýšení – oprava kříže 130 tis, čerpání dotace -kompenzace daňových příjmů 257,51 tis,

- Zápis o výsledku dílčího hospodaření obce Pustá Polom v roce 2021. Při přezkoumání hospodaření nebyly zjištěny chyby a nedostatky.

Životní prostředí

Odpady v roce 2020 v obci Pustá Polom

V roce 2020 bylo vytríděno :

- papír 10,34 tun
- sklo 31,68 tun
- plast 37,18 tun
- kovová směs 0,62 tun
- nápojové kartóny 1,15 tun

To je celkem 80,97 tun uvedených komodit.

Oproti roku 2019, kdy bylo vytríděno celkem 96,42 tun výše uvedených komodit, je to o 15,45 tun méně. Tento výsledek je velmi ovlivněn tím, že se nekonal sběr starého papíru v základní škole a to z důvodu nebezpečí Covidu-19. Sběr

starého papíru konaný základní školou přestával v posledních letech 20 tun/rok a ty v r.2020 chybí.

Kromě výše uvedeného bylo odevzdáno :

- 0,805 tun oleje
- 23,88 tun nebezpečných a velkoobjemových odpadů
- pravidelně dle Svozového kalendáře je odvážen bioodpad na kompostárnu (rostlinné zbytky z údržby zahrady a zeleně), odhad cca 150 tun

Směsného komunálního odpadu bylo odevzdáno 279,98 tun, to je méně oproti r.2019, kdy to bylo 299,89 tun. Je potěšitelné, že už několik let za sebou má produkce směsného komunálního odpadu klesající

trend, např. v r. 2006 to bylo 383,57 tun a v r. 2016 to bylo 335,97 tun.

Klesající trend odevzdávaného množství směsného komunálního odpadu bude dobré a nutné udržet vzhledem k celostátní snaze omezit skládkování tohoto odpadu. Postupně se bude zvedat cena za ukládání odpadu na skládkách. Kdyby se odevzdané množství směsného odpadu naopak zvyšovalo, budou stanoveny další koeficienty, které cenu za ukládání dále navýší, a to se pak citelně projeví v ročních poplatcích občanů za odpad.

Neustále se objevují nešvary, které by neměly být. Chce to jen trochu pozornosti..

- špatně zavazané pytle s papírem

anebo s plasty. Z těchto pytlů se pak odpad vysypává, vzniká v jejich okolí nepořádek, a když je vítr, tak papíry nebo plasty roznáší po okolí

- často jsou pytle s plasty dávány na místa svozu pozdě. Protože někdy jsou sváženy brzy ráno, doporučujeme dávat pytle s odpadem na svozové místo den předem

- stává se také, že se v pytlích na plasty nacházejí jiné věci než plast a to dokonce i skleněné láhve.

Komise životního prostředí

Farnost Pustá Polom

SVATÝ MARTIN 2021

Bylo? Nebylo?

No právě...

Nebylo!

Svatomartinské odpoledne 2020.

A bude letos?

Kdo ví...

Ale v plánu je!

Pokud to epidemiologická situace dovolí, rádi se opět sejdem.

Kdy a kde?

V neděli 14. listopadu 2021.

V 10.30 hod. při mši svaté v kostele.

A také v 15.00 hod. na farním dvoře

při Svatomartinském odpoledni.

A kdo ví? Možná i při průvodu...

Program se bude odvíjet od daných možností. V každém případě chceme v den svátku našeho patrona požehnat nové Komunitní centrum. A snad budete moci i nakouknout...

Pro bližší informace sledujte pozorně ohlášky v kostele, webové stránky farnosti a obce a hlášení v obecním rozhlasu.

Budeme se na vás těšit!

Dá-li Pán Bůh...

Za všechny spolupracovníky

o. Zdeněk Šimíček,

váš farář a bratr

Skauti

Tábor Záhada hlavolamu (7. 8. - 14. 8. 2021)

Po dlouhé a náročné přípravě, plni obav, jsme vyrazili v sobotu 7. 8. na tábor. Bylo nás celkem třicet. Všichni jsme se sešli ráno na nádraží v Ostravě-Svinově a odtud jsme vlakem dojeli do Heřmáněk. Do tábořiště jsme poté pokračovali asi 5 km pěšky.

Když jsme se konečně ubytovali v tee – pee, čekal na nás pestrý program. Po celou dobu jsme se snažili všichni společně, za pomoci Mirka, Jarky, Rychlonožky, Jindry a Červenáčka - Rychlých šípů, rozluštit Záhadu hlavolamu.

Stále znova a znova jsme se vydávali na nebezpečné a tajuplné výpravy do Stínadel po stopách Jana Tleskače. Jen získávání informací o něm nás stálo spoustu úsilí, stejně tak třeba i stavba odposlouchávacích základen, nebo výlet na Mariastein.

Bohužel nás však nejednou Vontové zastihli na jejich území, za což nás potrestali noční návštěvou-přepadem. Všechny překážky jsme ale překonali a ježka v kleci jsme získali. Proběhl dokonce i pokus o složení létajícího kola. Někte-

rým se dokonce povedlo úspěšně složit světluškovský nebo vlčácký slib. Samozřejmě nechyběl ani poklad, pro který jsme se museli vydat skrz řeku proti proudu.

Pro většinu z nás to byla úplně nová, ale nezapomenutelná zkušenost. I přes všechny strasti, které nás během tábora postihly, nás stejně bude stále přitahovat to kouzlo praskajícího ohně, šumění řeky a společná dobrodružství.

Barbora Javorková-Baru

Tábor „stavba železnice“

Ve dnech od 27. července do 7. srpna měl náš polomský skautský oddíl v tábořišti u Čermenského mlýna každoroční letní tábor. Pro letošek se k nám přidalo také pár kusů z oddílu ze Staré Bělé. Tábor se uskutečnil i přes všechny problémy s covidem.

Náš tábor začal putáčkem z Hradce nad Moravicí až na místo tábořiště. Cesta dlouhá asi 30 kilometrů nám zabrala 2 dny, s tím, že přespání bylo naplánováno na místo loňského tábora, na ostrově na řece Moravici ve Vítkově – Podhradí. Přespání a cesta proběhly téměř bez problémů a druhý den jsme již byli v cíli.

Tématem letošního tábora byla stavba americké železnice z poloviny 19. století, k čemuž byly připraveny nejenom hry, celotáborovka, ale také táborová měna. Z průběhu tábora je jinak těžké vypíchnout nějaký jeden den, hru nebo vlastně cokoli. Jediné, co bych tedy napsal je to, že si to každý ze zúčastněných i přes mírné nedokonalosti a občas nepřející počasí jistě náramně užil a nebylo pro nikoho jednoduché z tábora poslední den odjet.

Na závěr bych dodal už jen to, že tábor se opět vyvedl a věřím, že mluvím za všechny účastníky, když řeknu, že se již těšíme na ten následující.

Ondřej Urbančík

Komunitní centrum

Vzpomínky na dvě totality v malé vesnici na Českomoravské vysočině

Neděle 17. 10. 2021 v 17 hodin
V Komunitním centru Pustá Polom
Na bolavé i obdivuhodné příběhy blízkých poznamenané nacistickou a komunistickou totalitou bude ve svém vyprávění vzpomínat pan Ing. Ladislav Jílek.

Z historie naší obce

Něco v naší obci z nich ještě zůstalo.

Nedávno jsem navštívil na ulici Opavské dům svého kamaráda č.p. 43 a mezi řečí, když jsme se bavili o časech minulých, mi řekl, že při opravě plotu před domem našel zajímavý kámen. Zaujalo mě to a šli jsme se na to, co bylo ukryto několik desetiletí v zemi, podívat. Byla to polovina jednoho ze dvou mlýnských kamenů, které sloužily v jednom ze dvou tehdy provozovaných větrných mlýnů v Pusté Polomi. Jak jsem se dozvěděl na jedné komentované prohlídce nedalekého mlýna v Bravinném u Bílovce, kameny se měnily asi po dvou letech, a to tím způsobem, že když se opotřeboval ten horní (běhoun), vyměnil se za spodní.

Běhoun byl vždy vyšší, silnější. Průměr takového kamene se pohyboval od 0,8 do 1,3 metru. Kameny vážily okolo jedné tuny a otáčely se rychlostí 90-120 otáček za minutu. Materiál na kámen se těžil v Lipníku nad Bečvou. Vrchní byl většinou tvrdší, ale dva

stejně kameny nikdy neměly dobrou mouku. Když se vrchní běhoun omlé na výšku 25 cm, použil se jako spodek a místo běhounu se použil kámen nový. Jako materiál se používal hrubozrnný pískovec. Pro kameny si jezdili mlynáři sami přímo do lomu. Na úlomcích, které dávaly jiskru zkoušeli, jestli jsou vhodné. Kameník pak na mlýně vyráběl přímo z otesku vlastní kámen, což mu trvalo 3 až 4 dny - někdy i týden. Mletím se kameny opotřebovávaly, a proto je bylo třeba ostřit. Byla to odborná práce, které se říkalo křesání. Nejdrůbe se srovnaly plochy do roviny a potom nadrážkovaly. Ostřilo se asi čtyřikrát do roka. Křesal se jak spodek, tak běhoun zvláštním kladívkem, kterému se říkalo "oškrk". Bylo podobné zednickému

kladivku, ostré bylo na obou stranách. Aby bylo možné běhoun snadno zvednout, byl součástí mlýna pákový zvedák. Broušení (ostření) mlynářů tajili, protože po něm mlýnské kameny nějaký čas mlely s příměsí pískovce. Lidé vyčkávali, až se omelou. K ryt okolo dvojice kamenů se nazýval lub. Pokud mlynář dobře nevymetal to, co bylo mezi lubem, říkalo se, že "má za lubem". Na lubu byl nasazen násypný koš s pohyblivým dnem zvaný korčák.

Ale větrný mlýn nejsou jen dva kameny. Celý dřevěný mlýn německého (beraniho) typu, které v Pusté Polomi stály v průběhu let 1820 - 1945, je řemeslná ukázka toho, co byli naši předci tesaři a sekerníci schopni v minulosti vyrobit. Mlýny stály na čtvercovém půdorysu o rozměru 6,25 x 5,92 metrů a výšce 11 metrů. Střecha byla sedlová s polovalbou, krytá šindelem, tzv. čapka. Stěny byly bedněné svislými prkny. Do mlýna vedlo schodiště, které vedlo do tzv. šalandy. Tam mlynář odpočíval nebo přespával. Šalanda - výčnělek z půdorysu mlýna, tvořila protiváhu perutím (lopatkám) na druhé návětrné straně mlýna. Perutě - větrné kolo, mělo čtyři lopatky o délce 8 metrů a otáčelo se rychlostí 1x za 4-5 sekund, tzn. 12x za minutu. Plocha křídla byla až 12 m². Perutě nebyly vždy zapeřené celé, ale vyplňovaly se podle síly větru, tzv. plachtami (také dračkami). Dračky byly desky o délce 1-1,6 metrů složené z tenkých prken. Středové plachty (valuvky) byly nainstalovány většinou trvale.

Mlýn byl, pokud se nemlelo nebo se prováděly opravy zabrzděn brzdou. Perutě se sbíhají a jsou nasazeny do litinového kola, které bylo nasazeno na hlavní hřídeli (tzv. val). Val byl dubový kulatý trám, asi 6 metrů dlouhý a je jiný než celé vybavení mlýna (tmavý). Proč? Roztáčel další dřevěná kola a ty pak mlýnské kameny. Uložení valu se mazalo kolomazí. Tmavý byl proto, že na takový val se při stavbě nepoužíval čerstvý nebo vyschlý dub. Otesaný kmen se musel zakopat a nechat uležet cca na 30 let, aby se nekroutil. Takto třeba chystali mlynářů valy pro své syny. Nejvyšší kvality hřídele dosahovaly ty, které se kácely na mýtíně, kde rostly osamocené a měly prostor. Toto je vlastně popis toho, co bylo nahoře v záněse.

Základem každého větráku byly základy - šlédy. Mlýn stál na základových kamenech, na nichž byl rovnoramenný dubový kříž, nazývaný podešve. Do jeho středu byl začepován 4,75 metrů vysoký sloup (tatík), který drží celou kostru mlýna. Tatík pak podpírali 4 apoštolové. Mlýn se pak mohl otáčet. Otáčel se celý kolem své osy podle směru větru. K tomu sloužil ocas. Za ocas se otáčelo celým mlýnem, a to pomocí buďto vratku nebo byla druhá

možnost zapřáhnout za něho koně. Na tatíka bylo nasazeno zhruba ve výšce 2 metry sedlo, tzv. babka s dědkem. Byly to sedlové trámy spojující přední štítovou stěnu se zadní. Sedlo se mazalo koňským sádlem, aby se trámy při otáčení mlýna mohly dobře pohybovat. Nahoře ve vyšším druhém patře je na tatíku načepován třetí trám, kterému se říká matka, a ten zase váže boční stěny mlýna. Síla trámu a opracování je dnes neuvěřitelné. Takto silné trámy, ze kterých se vyráběly hlavně nosné části matka a tatík, se dnes asi už nenajdou.

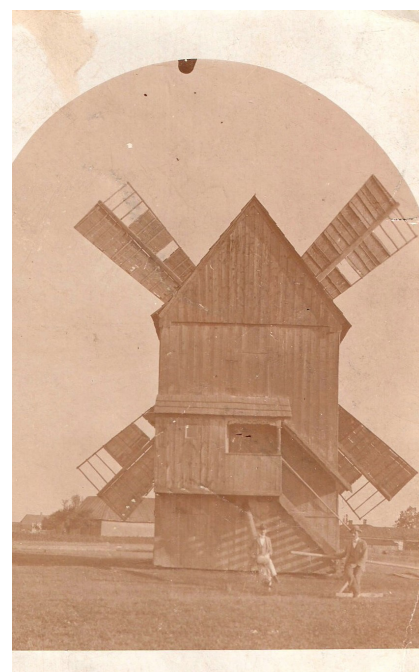
V naší obci takové větráky (jak se jim říkalo) stály na konci války dva. Na mapě Císařské otisky z roku 1832 jsou zakresleny ještě další dva na jiných místech. Jeden byl Patrův mlýn na místě, kde dnes stojí dům pana Josefa Sedláčka (konec Bartoškovy ulice) a druhý na poli hraběte Falkenheima kousek nad dnešní lesní správou směrem na Kyjovice (ulice Reková). Takže v podstatě byly na čtyřech místech. Třetí místo byl Stonišův mlýn, kde je dnes dům Reného Hrušky (konec ulice K Zátíší) a čtvrtý mlýn byl na místě, kde dnes stojí dům paní Zdenky Dominikové (ulice Na Záhumení). Oba byly zničeny při osvobození naší obce. Děda Eduard Stoniš mi vyprávěl, že když rozbořený mlýn rozebíral, byl na tatíku vytesán letopočet 1848 nebo 1868. Jeden kámen z tohoto mlýna je dnes v Zátíší na jedné chatě, druhý se před asi šesti lety vrátil na pozemek domu č.43, ale po smrti babičky Ludmily Stonišové už se nenašel.

Nejvíce větráků bylo na Moravě a ve Slezsku, zhruba 780, v Čechách to bylo asi 220. V historických pramenech se uvádí, že velmi mnoho větrných mlýnů na konci 19. století nejen na Bílovecku, ale i na Moravě postavil mlynář Pater z Pusté Polomi, rodák z Kunčic u Oder. Do dnešní doby se dochovalo asi 13 mlýnů beraniho typu, z toho 11 přístupných. V roce 2020 se dokonce postavily dvě nové repliky a to v Krnovicích a v Borovnicích.

Během druhé světové války mohly mlít pouze mlýny v Sudetech a pouze mlynářů německé národnosti. Ostatní nechalo Ministerstvo zemědělství nařízením č.384/41 z 1. listopadu 1941 zavřít a zapečetit. Někteří přesto mleli, což mělo někdy i fatální následky. V roce 1944 byli za mletí načerno popraveni mlynář z Brušperku a Velkých Těšan. Údajně v Těškovicích němečtí policisté z Bílovce byli benevolentní a za cigarety a nějakou tu pálenku měli říct, že přes den ne, ale večer ať si melou jak chtějí.

Semletí jednoho metráku ječmene či ova při dobrém větru trvalo necelé 2 hodiny, velké mlýny, jako byl např. ten v Jakubčovicích, to zvládly za půl hodiny. Bezvětrných dnů je na Bílovecku 25-33 procent, vítr pravidelně vane středně silným prouděním bez větších výkyvů a nárazů. Průměrná rychlost je 3,2 m/s. Toto byl asi důvod, proč větráky u nás kdysi stály. Dnes se mele v mlýnech, které jsou poháněny elektrickou energií.

Jiří Richter

Zahrádkář radí informuje

Vážení a milí čtenáři našeho Zpravodaje!

S nadcházejícím podzimem nás všechny čeká ještě spousta práce a to s postupnou sklizní zeleniny i česáním ovoce. Tam, kde už máme sklizené, je dobré volnou plochu osít, třeba semenem hořčice. Neztrácí se tím z půdy po vzejití vláha a pak vše v pozdním podzimě zaryjeme jako zelené hnojení.

Tentokrát si dovoluji poskytnout několik rad pro pěstování pokojových rostlin. Téměř s jistotou můžeme napsat, že není byt, kde by neměli květinu. Jsou pěstitelé úspěšní a méně úspěšní. Zde platí pořekadlo „Kde pohoda i rostlinám se daří“. Všechny rostliny potřebují vodu, některé více, některé méně. Samozřejmě v létě zaléváme více, v zimě méně a některé téměř vůbec – kaktusy, sukulenty, Amarylis, Brambořík, Kaly, Africká fialka a další. Zalévané rostliny tzv. „prolijeme“ květináč a přebytečnou vodu s podmisky vždy vylijeme. V zimě když se topí a mírně větrá, rostliny budou vděčné, když je porosíme.

Květiny většinou přesazujeme na jaře a za dva až tři týdny po přesazení začínáme s přihnojováním. Ale pozor! U oblíbených orchideí hnojíme 1x týdně a do litru vody takzvaně na špičku nože hnojiva, třeba Krystalin. V zimě opatrně při větrání, ať rostliny neprochladnou.

Na jaře, pokud rostliny umístíme venku, pozor na úpal! Je nutné stínění.

K podzimu také patří příprava zahrady na zimu – hrabání listů, rytí záhonů, ochrana stromků proti ohryzu zvěří a další nezbytné práce. Tak bychom měli myslet na náčiní, se kterým jsme na jaře a v létě pracovali, zda je pro příští sezónu dostatečně ostré, násady se neviklají, či nepotřebují vyměnit. Tady bych si dovolil malý exkurz do minulosti, který vás může i pobavit. V rámci časopisu Český rolník z roku 1925 byl otisknut tento článek (zkráceno)

*Dobré náčiní - poloviční práce.
Jest nepochopitelné, že ještě mnozí hospodáři lhostejní, nechci říci nedbalí, nechávají své nářadí v létě v zimě blátem obalené na dešti a sněhu. Jak často vidíme lidi, které se pachtí v zahradě s tupým, rezavým rýčem nebo motykou a práce jim nijak nejde od ruky. Nástroje zahradní ležely po celou zimu někde ve vlhkém koutě nebo i u plotu pod širým nebem, nebyly před oschnutím ani očištěny a nyní vypadají k nepoznání. Proto by se měly všechny ty zanedbané nástroje řádně očistit a nabrousit. Nejlépe*

se očistí, natřeme-li je petrolejem a kolomazí a necháme je tak aspoň den, než s nimi začneme pracovat. Tupé ostří třeba nabrousit pilníkem a dřevěné součásti obarvit barvou fermežovou. Tot' malá sice, ale vhodná a užitečná připomínka pro každého.

Al. T. Benč.

Co mimo jiné plánujeme na příští rok 2022? Máme v úmyslu připravovat podzimní výstavu ovoce, zeleniny a jejich výrobků. Poslední výstava tohoto druhu se totiž naposled konala v naší obci v roce 2011. Poslední informace je pro zájemce o „moštování“ ovoce ve spolkové moštárně ČZS Pustá Polom. V srpnu a počátkem září proběhla v moštárně nutná předsezónní údržba. Dnes mohu informovat, že vše je připraveno k zahájení letošní sezóny. Jako každoročně to budou pátky od 16.00 do 18.00 hod.. Přesné datum zahájení bude občanské veřejnosti oznámeno

místním rozhlasem. Krásné podzimní dny a bohatou úrodu, přeje těm i duši

váš Zahrádkář

Zásilkovna
Můžete si vybrat z více možností

Z-BOX nově i u nás!

Samoobslužné výdejní místo Zásilkovny

Rozšířili jsme služby v naší obci! Nově u nás najdete bezkontaktní výdejní místo, na které si můžete nechat doručit své zásilky. Výdejní místo, které má podobu samoobslužného boxu, jsme pro vás zřídili ve spolupráci s Českou logistickou společností Zásilkovna.

Nonstop provoz

Z-BOX je vám k dispozici 24 hodin denně 7 dní v týdnu.

Snadná a rychlá obsluha

Stačí vám pouze mobilní aplikace Zásilkovna.

Myslíme ekologicky

Z-BOX je napájen solárním panelem a vyžaduje jen minimum elektřiny.

Jak na to?

- 1) Nakupte v e-shopu, který doručuje zboží přes Zásilkovnu.
- 2) V košíku zvolte doručení na výdejní místo.
- 3) V nabídce výdejních míst vyhledejte název naší obce a vyberte Z-BOX.
- 4) Jakmile vám přijde výzva od Zásilkovny o vyzvednutí zásilky, můžete vyrazit k Z-BOXu!
- 5) U Z-BOXu zapnete na svém mobilním telefonu bluetooth a otevřete aplikaci Zásilkovna. Telefon se pomocí bluetooth sám spáruje se Z-BOXem a otevře schránku s vaší zásilkou.

Inzerce

Hasiči

Vážení spoluobčané,

Je za námi 3/4 roku 2021 a rád bych vás seznámil s aktivitami hasičů.

Za letošní rok hasiči vyjžděli do naší obce a mimo katastr obce celkem k 34 událostem, z toho byly 2 požáry a zbylých 32 událostí byly technické pomoci, v drtivé většině spojených s výkyvy počasí. Obec Pustou Polom celkem zasáhlo 5 vln silných bouří spojeny se silným větrem a deštěm. Pro nás hasiče to znamenalo bezesné noci. Práce jako čerpání vody, odstraňování spadlých stromů, pytlování pytlů pískem, kontroly obydlí po úderech

bleskem termokamerou, evakuace majetku, zabezpečení uvolněných střešních krytin, to vše obecní hasiči museli provádět, aby odstranili rizika, spojená s těmito nebezpečnými bouřemi, a která způsobovala ohrožení majetku občanů, v horším případě majetek poškodila. Fyzická a časová náročnost těchto zásahů kladla na členy opravdu velkou zodpovědnost. Jsem rád, že ještě v naší obci existují takoví lidé a rozhodně jim patří velký dík za jejich obětavou pomoc.

Pokud hasiče nezaměstnávalo počasí, tak pomáhali občanům jako každým rokem s likvidací srážek a vosích hnízd, otevíráním zabouchnutých dveří. V jarních měsících prováděli kácení stromů na žádost občanů či obecního úřadu. Provedli jsme sběr železného šrotu, tím bych chtěl poděkovat všem občanům, kteří nám železný šrot darovali. V zimních měsících jsme se po roční pauze, díky koronavirovým restrikcím, zúčastnili různých odborných školení, která členové musí absolvovat.

Dále se hasiči zúčastnili v obci Kyjovice Taktického cvičení na objektu firmy Kovomont Lindovský, kde došlo uvnitř objektu k fiktivnímu zahoření svařovací soupravy. Po ukončení cvičení bylo provedeno ze strany majitele firmy seznámení s nebezpečnými prostory a množstvím uskladněných nebezpečných látek.

Příroda nás v letošním roce překvapila v podobě silných dešťových srážek, přijde mi to až s určitou pravidelností, jak nás příroda častuje různými přírodními extrémy každým rokem, ať již v podobě silných dešťových úhrnů, silných poryvů větrů, období sucha a s tím zvýšeným počtem výskytu požárů.

Snad do konce letošního roku nám pří-

roda nic hrozného nepřinese a my všichni prožijeme poklidnou zbylou část roku 2021.

Tomáš Grigarčík

Sport

Maminky a tátové, přiveďte své děti k fotbalu - pořádáme nábor!

Chcete aby Vaše dítě sportovalo a zvýšila se jeho fyzická a psychická kondice?

Není Vám jedno, kde Vaše dítě tráví volný čas a nechcete, aby trávilo většinu času na ulici? Nemáte pro Vaše dítě ten vhodný koníček? Přihlaste ho na fotbal v Pusté Polomi!!!

V návaznosti na novou koncepci vedení fotbalového oddílu SC Pustá Polom, se náš klub rozhodl uspořádat nábor do řad fotbalistů a fotbalistek.

Rodiče i prarodiče, máte-li zájem, aby vaše dítě:

- sportovalo a to v létě (na hřišti) i v zimě (ve sportovní hale),
- se zabavilo v kolektivu stejně starých kluků a holek,
- vyrůstalo a rozvíjelo své schopnosti pod dohledem trenérů,
- Vám dělalo radost, když budete pozorovat jeho fotbalové kroky, pak přiveďte k nám nového adepta a my se rádi postaráme o naplnění výše uvedených řádků. Byli bychom velice rádi, kdyby se této výzvy chytili jak rodiče, tak i samotné jejich ratolesti a my bychom mezi sebou mohli přivítat nové tváře, které se chtějí v budoucích letech bavit sportem a radovat se z výher.

Jak to nejlépe udělat?

Přijď na kterýkoliv z tréninků žáků a můžeš si vyzkoušet, jestli tě to s námi bude bavit.

Tréninky budou každé pondělí a středa od 16:30 – 18:00 hod. na fotbalovém hřišti SC Pustá Polom. Na věku nezáleží - přijmeme mezi sebe nejmenší fotbalisty od 5 do 11 let.

Také můžete zatelefonovat trenérovi nebo předsedovi oddílu a oni Vám rádi poradí a zodpoví Vaše dotazy.

Realizační tým žáků:

Trenéři:

Tomáš Vavrečka

mob.: 733 697 524

Roman Kotala

mob.: 725 847 934

Roman Novák

mob.: 604 572 167

Lukáš Lenc

mob.: 739 616 443

Lyžařský klub

VIII. Gulášové slavnosti 2021

Jako v předešlých letech jsme i letos pořádali oblíbené gulášové slavnosti, které se uskutečnily v posunutém termínu 11. 9. 2021. Letošní ročník nás překvapil obrovským zájmem soutěžních týmů. Těch se přihlásilo čtrnáct! Všem týmům se vaření nadmíru povedlo a všechny guláše byly výborné a dle slov porotců šlo o zatím nejtěšší ročník z pohledu hodnocení.

Mimo gulášů soutěžících si mohli návštěvníci vybrat i z několika gulášů na prodej, z nichž jeden byl rovněž připravován v kotlíku přímo na akci. Mimo guláš byl v nabídce párek v rohlíku, domácí koláče a u mladších návštěvníků měly obrovský úspěch vafle a palačinky. Na spláchnutí žízně jsme již tradičně nachystali čtyři druhy piva, kofolu, malinovku, birell a pro děti pítíčka.

Počasí nám dopřalo to pravé babí léto zalité sluncem a teplotou na krátký rukáv. Pro děti jsme jako každý rok nachystali houpačku v lese, skákací hrad a

střelbu ze vzduchovky. Největší úspěch však mělo čtyřkolo týmu PolomBajk, které bavilo nejen děti, ale i dospělé a jezdilo se na něm až do večerních hodin, kdy kolo postihla technická závada.

Jak jsem již nakoukl v úvodu, letos to pětičlenná porota neměla jednoduché. Všechny guláše byly výborné a zasloužily by si cenu, ale vítěz může být jen jeden. Nejvíce porotu očaroval Kouzelnický mls od týmu Kouzelníků.

V těsném závěsu se umístil lehce pikantní Kolomaz týmu PolomBajk a na třetím místě se po prvotním hodnocení shodně umístily guláše týmů Partyja z horního konca, Svaz slezských bohémů a Fajni syncy. Při následném rozstřelu porota přisoudila třetí místo Fajnému guláši od Partyje z horního konca.

Velkým překvapením byl výsledek letošní volby sympatie, kdy několika násobného vítěze Fajni syncy o pouhých 9 bodů předběhla Partyja z horního konca. Po ukončení soutěže byla pro všechny připravená živá hudba a jelikož teplota i po setmění zůstala na vleku nezvykle vysoká, tak zábava pokračovala do pozdních nočních hodin.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem soutěžním týmům za skvělé výkony, divákům za skvělou atmosféru a v neposlední řadě členům LK, podílejících se na hladkém průběhu celých slavností. Zároveň prosím přijmete pozvání na příští, již IX. ročník, který se uskuteční 10. 9. 2022.

SKOL!

Kuba Čech

Sdružení rodičů

Píši Vám jménem sdružení Fajni syncy.

S některými z vás jsme se viděli na Gulášových slavnostech a musím konstatovat, že se vydařily. Doufám, že jste si je užili stejně jako my, to znamená náramně.

Asi si řeknete: „On se zbláznil, strašit se sněhem v létě!“ Ale vzhledem k redakční uzávěrce dalšího vydání Polomského klebetníku, která bude až před Vánocemi, vás musíme oslovit již nyní.

A o co jde? No přeci o další ročník **VÁNOČNÍCH TRHU!** Budou se konat **11. prosince, opět na prostranství před skladovou halou na Hradecké ulici.**

Již jsme začali s přípravami: svařeného vína je dostatek, museli jsme koupit nový vánoční strom, protože loňský nás náhle a nečekaně opustil, po Polomsky – scypnul (co byste chtěli po zahradních, že?).

Plánujeme rozšířit nabídku občerstvení, třeba o guláš, ten nám docela jde.

Nesmím zapomenout zmínit a pochválit naše drahé polovičky, které pomalu oprašují šicí stroje a po domech se začínají objevovat trpaslíci, tašky, věnce a podobné ozdůbky. Věřím, že bude na co koukat.

Účast slíbil také pan kovář s veselou paní kovářovou. No prostě, bude se na co těšit. Jen doufejme, že nám to nezhatí ta pandemie!

Tímto také vyzýváme všechny šikovné děti, které chtějí prodávat své ruční výrobky na Vánočním jarmarku, ať se přihlásí do **30. 11. 2021.** Do emailu: detskyjarmark@gmail.com napište jméno, kontakt a název výrobku a my vám zajistíme prodejní místo. Počet prodejních míst je omezen!

Takže popadněte tužky a kalendář a značte si: **sobota 11. prosince od 15 hodin.** (Zapomětlivým doručíme do schránky letáček, jako vloni.)

Od prvního adventního víkendu bude stejně jako v loňském roce v provozu samooblužný stánek se svařeným vínem.

Na viděnou se těší a pohodový podzim plný sluníčka přejí Fajni syncy.

Sdružení rodičů a přátel školy pořádá:

DÝŇOBRANÍ

Dýně s sebou nebo k zakoupení na místě (nutná rezervace), vezměte si pevnou lžici a nožik.

*soutěž o nejkrásnější dýni
profesionální řezbář zeleninových dekorací
dýňové i nedýňové občerstvení
atrakce pro děti*

16. ŘÍJNA, 2021, OD 14:30 HOD.

SKLADOVÁ HALA UL. HRADECKÁ

REZERVACE srps@zsppolom.cz, SMS 603563730

Žádáme rodiče o doprovod dětí, nepřebíráme zodpovědnost za případné úrazy.

Škola

Nový školní rok začal letos poněkud dramatictější než v předchozích letech a důvodem nebyla ani tak epidemie koronaviru, ale prázdninová rekonstrukce školy.

Když jsme na jaře letošního roku vše plánovali a připravovali, zdálo se být vše jasné a snadné. Měli jsme vše důkladně připraveno a promyšleno, a tak stavební práce mohly hned v posledním červnovém týdnu začít. Předcházelo tomu kompletní vystěhování celé školy do naší tělocvičny, která se tak stala na více než 2 měsíce školním depozitářem. Během července a srpna nás tedy čekala kompletní rekonstrukce elektroinstalace, kompletní rekonstrukce vody, instalace síťových rozvodů pro zajištění konektivity školy, demontáž letitého obložení ze stěn chodeb, instalace nové učebny chemie, kabinetů chemie a fyziky a instalace nové učebny dílen. Byla to kombinace několika projektů, které se nám v průběhu minulého roku sešly a nyní nastal čas k jejich realizaci.

Dalo by se říci, že vše probíhalo podle plánu, i když jsme neustále během prací naráželi na různá úskalí a překvapení, která se skrývala pod omítkou a pod stropem. Stavitelé, kteří budovali naši školní budovu před mnoha a mnoha lety měli zřejmě omezený přístup k nástrojům, kterými se dá změřit pravý úhel nebo sladění dvou a více rovin. Pravý úhel tedy znamenal něco mezi 80 a 100 stupni a v některých místnostech se rozcházela výška stropu v rozích i o více než 30 cm. Se vším jsme si nakonec poradili, ale těch kostlivců, kteří na nás vyukovali v podobě náhodných kabelových vedení, náhod-

ných vodovodních trubek a nikam nevedoucích potrubí, byla celá řada. Velkým překvapením byla naopak kvalita protiotěrového nátěru na stěnách pod dřevotřískovým obložením na chodbách. Pamětníci naší pustopolomské školy si jistě vzpomenou na hladký omyvatelný béžový nátěr. Ten byl atomový a sundat prostě nešel. Nebylo jiné řešení, než oklepat stěny až na cihlové zdivo a znova omítnout. Znamenalo to samozřejmě jistý skluz v časovém harmonogramu, ale díky intenzivnímu nasazení všech sil se vše podařilo sladit s termínem dokončení. Ještě ke konci července to vůbec nevypadalo, že by se mělo v těchto místnostech začít od září zase učit. Dokonce i některé realizační firmy o tom začaly pochybovat, ale díky promyšlené motivaci všech zúčastněných se vše dařilo zvládat.

Začátkem srpna jsme tak mohli začít s výmalbou hotových místností a škola začínala postupně vypadat zase jako škola. Takhle krásně to odsýpalo zhruba až do první poloviny srpna a pak se nám to promazané soukolí začalo zadírat. Na závěr byly naplánovány montáže technologií a učeben a tady se začal projevovat vliv současné situace na trhu s čipy a stavebními materiály.

Najednou nám dodavatelé nebyli schopni dodat dlouho dopředu objednané zboží. A my se nemohli pohnout dál. Začínalo být jasné, že počátkem září bude škola částečně bez proudu, bez svítidel, zcela bez internetu a přístupu ke svým úložištím. Bude také bez nábytku, částečně bez tabulí a bez projektorů. A nejintenzivněji se na všech těchto dodělávkách bude pracovat právě během prvního zářijového týdnu. Bylo nepředstavitelné, že by se ve třídách mělo učit a současně provádět montáž a instalaci vybavení. Nemluvě o tom, že by tyhle práce byly prováděny s již nastěhovaným nábytkem ve třídách.

Z tohoto důvodu byl posunut začátek nového školního roku ještě o pět dnů, aby se větší část těchto prací mohla dokončit. Stále se ještě dodělává, doladuje a montuje ale škola je už v plném provozu.

Poslední fází letošních stavebních prací kolem školy je hřiště. To je zatím ve stavu rozestavenosti, ale i tady se vše už blíží k úspěšnému závěru a dokončení. Své první uživatele nejspíš přivítá až na jaře, pokud nás nečeká nějaká hodně teplá zima. Hřiště je hned vedle školy a jeho umělý povrch umožňuje jeho využití i v tomto období.

Při pohledu zpět musíme konstatovat, že plán realizace všech stavebních záměrů kolem školy byl velmi ambiciózní. Ve škole ale moc možností, kdy provádět takové opravy není. Řada kritiků se ptala, proč jsme celý záměr neprovedli během uzavření škol. Jenomže v téhle době nedokázal nikdo s jistotou říct, jak to s uzavřením bude a nechtěli jsme se nechat překvapit.

Rekonstrukce se podařila a škola uvnitř skutečně prohlédla. Až dokončíme hřiště, zcela jistě Vás pozveme na prohlídku. Informace budou na webových stránkách školy a na webových stránkách obce

Vlastimil Hrádek

